

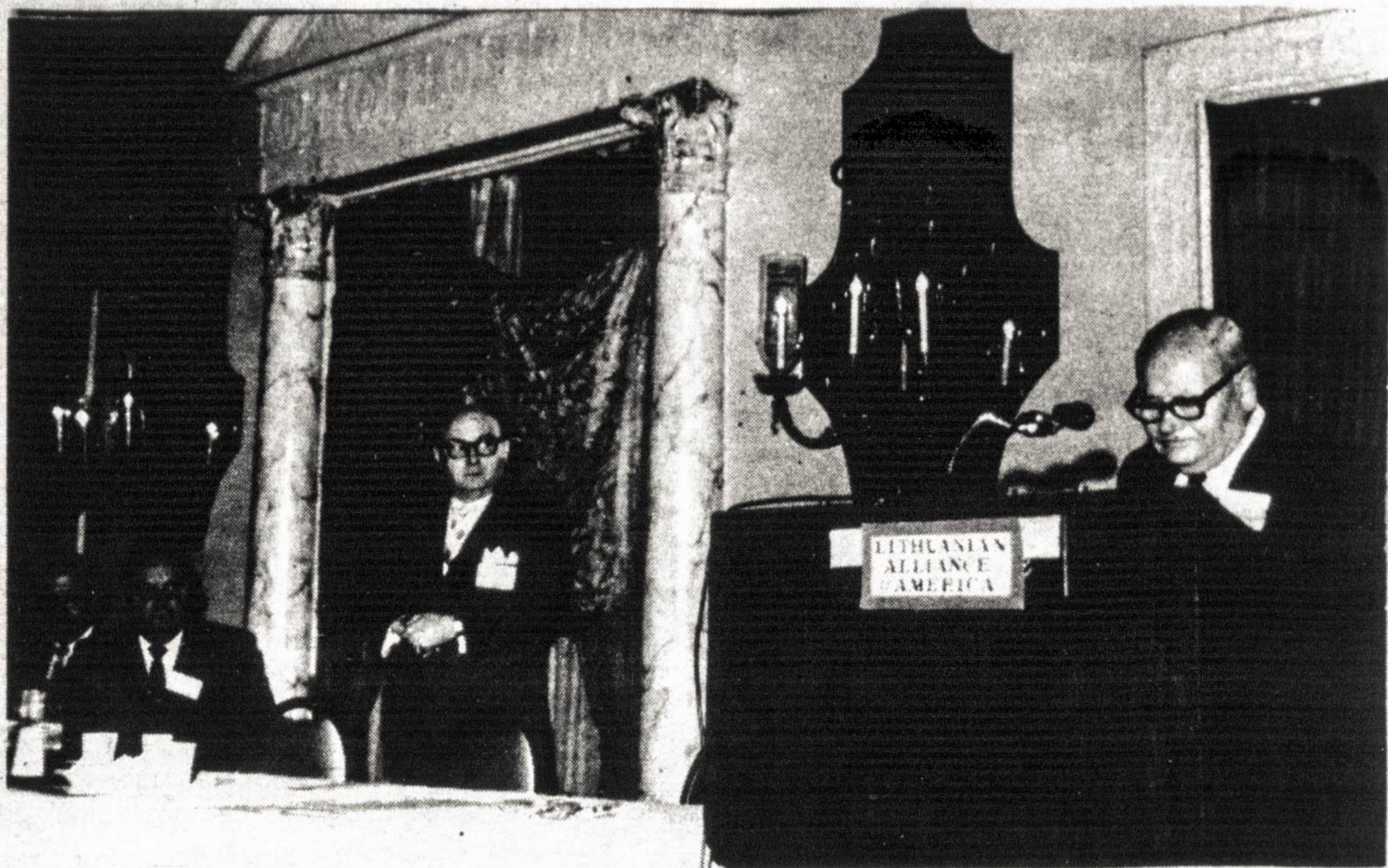
CHKO AUG 13 1970

Tėvynė

No. 27

New York, N.Y. -10001- 1970 metų July

63 metai

STASYS GEGUŽIS atsisveikina. Iki šio laiko buvęs SLA viceprezidentas Stasys Gegužis nusprendė toliau nedalyvauti Pildomojoje Taryboje ir iš savo pareigų pasitraukė. Jis, vienas žymiausių mūsų Susivienijimo veikėjų, kurs SLA prezidentu išbuvo ilgiausia negu kuris kitas ir kurio nuopelnus teks ne vienu straipsniu artimoje ateityje vertinti, dabar aktyviuos darbuos tiek artimai nedalyvaus, nors pasilikdamas Kontrolės Komisijos pirmininku, jaus SLA pulsą ir padės jo veikloje. Vaizde dešinėje S.Gegužis, greta SLA prezidentas P.P.Dargis, toliau naujas viceprezidentas A.Chaplikas ir sekretorius A.Budreckis.

Ka veikia SLA kuopų valdybos vasara,

SLA KUOPŲ VALDYBOS TURI DAŽNIAU SUSIRINKTI IR SVARSTYTI BEI PLANUOTI BŪSIMUS SAVO KUOPOS DARBUS. VASAROS METAS. KAI NESTI KUOPŲ SUSIRINKIMŲ. KUOPŲ VALDYBOS TURI PASILIKTI VEIKLIOS.

Mūsų korespondentai nuolat dabar skelbia "Tėvynėje", kad kuopų susirinkimai vasaros metu nevykdomi, o bus šaukiami pasibaigus vasarai.

Išeitų, kad mūsų kuopų veiklumas vasarai lyg ir atslūgsta, kadangi niekas organizacijos reikalais tuo tarpu nesisirūpina.

O tikrai taip neturėtų būti. Negalima pri-leisti, kad mūsų visas veikimas vasarai sustotų. Negi mes pasitenkinsime tuo, jog vasaros metu kuopos ir apskričiai surengs vieną kitą pikniką. Tai tik poilsis ir pasi-žmonėjimas, kurs gal ir smagus ir malonus, bet naudos nedaug duoda.

KUOPŲ VALDYBŲ SUSIRINKIMAI VASARĄ

Kaip tik tuo metu, kai visuotini kuopų susirinkimai nevyksta, ypatingai reikia stengtis, kad kuopos valdyba turėtų bent vieną ar du savo susirinkimus. Keliems žmonėms susirinkti nėra sunku ir jokių kliū-čių nėra valdybai vasaros metu pasilikti veikliai. Kas be ko, juk ir praktiškų reikalų kuopoje atsiranda, juk reikia palaikyti ry-šius su SLA Centru, reikia nariams padėti,

jeigu jie turi kokius nors neatidėtinus savo apdraudos ar ligoje pašalpos klausimus. O tokiai progai pasitaikius ir kuopos valdybai susirinkus, būtina, kad būtų paliesti orga-nizaciniai reikalai, o kas dar svarbiau, kad būtų iš anksto planuojamas darbas ateičiai.

SUMANYMAI IR PASIŪLYMAI KUOPOS VEIKLAI PLĖSTI

Iš daugelio metų praktikos žinome, kad staigiai ką nors nuveikti dažniausia nepa-vyksta. Daug geriau, jeigu kas nors turi energijos ir iniciatyvos ir sugeba tinkamus pasiūlymus padaryti, ateities darbams vykdyti.

Mes džiaugiamės, kai kuopos stipriau reiškiasi visuomeninėje srityje. Jos išpo-puliarina visą organizaciją ir pasidaro sėk-mingesnės savo tiesioginėje veikloje.

O pati gi didžiausia ir svarbiausia tie-sioginė kuopos valdybos pareiga gyvai veikti vajaus darbe, ieškoti ir surasti daugiau naujų narių. Šisai darbas kaip žinome, ne-bus sėkmingas, jeigu bus veikama be plano ir sistemos.

PAGAL NUSISTOVĖJUSIĄ TVARKĄ "TĖ-VYNĖ" RUGPIČIO-AUGUST MĖNESYJE NEIŠLEIDŽIAMA KADANGI DIRBANTIE-JI TUO METU TURI VASAROS ATOSTOGAS. ARTIMIAUSIAS "TĖVYNĖS" 28 NR. IŠEIS RUGSĖJO-SEPTEMBER 4 D.

KANADOS EKONOMINĖ PADĖTIS SUNKĖJA

Šie metai Kanadoje prasidėjo, galima sa-kyti, labai palankiai, nes pirmojo pusmečio prekių išvežimas į užsienį, palyginus su praeitais metais, žymiai pakilo ir tautinės pajamos pasiekė net 82 bilijonų dolerių sumos.

Bet šis pagerėjimas neteikia džiaugsmo, kadangi pastaraisiais mėnesiais prasidėjo nedarbas. Kada birželio mėnesyje nedirban-čių skaičius pasiekė 6,6 nuošimčių, viso viso dirbančiųjų skaičiaus, tada atėjo lai-kas jau rimtai susirūpinti. Nors vyriausybė ramina, kad nedarbas nedidės, bet ekonomi-nio gyvenimo tyrinėtojai kaip tik daugumoje yra priešingos nuomonės.

Kanados prekių poreiklavimas pasauli-nėje rinkoje krinta. Pavyzdžiui, Jungtinės Valstijos iš Kanados mažiau perka naftos, automobilių ir kitų prekių.

Čia dar prisideda tokia negerovė, kad šiais metais gyvenamųjų namų statyba su-mažėjo. pernai buvo statoma 210,000 namų, o šiemet tik 190,000.

Kanados vyriausybė šioje padėtyje daro kas yra įmanoma. Sakysim, ten pavyko su-laikyti dolerio kritimą ir kainos lyg ir sta-bilizavosi.

* ATOMINĖS ENERGIJOS komisija pada-rė pranešimą, kad rekorduoti nauji atominių bombų sprogdinimai, kaip spėjama Sovietų teritorijoje, Sibire.

Vasara pats geriausias laikas kuopos valdybai pasirengti ateinančiam sezonui. Dabar laikas, jeigu kuopoje nėra veiklaus organizatoriaus, surasti ir numatyti tinkamą veikėją. Kiekvienas organizatorius pirmiau-sia, žinoma, kreipiasi į savo artimus ir pažįstamus. O tokių pažįstamų ir artimųjų daugumas turi ne tiek didelį skaičių. Tad būtina organizatoriui pagalba ir nurodymai pas ką būtent jis turi kreiptis, ieškodamas naujų narių. Tiesiog reikalinga: pavardės, adresai ir telefonai. To dažnai dar mažai. Reikia supažindinti organizatorių su nauju aplikantu, reikia parengti dirvą. Tai visa gali atlikti veikli kuopos valdyba.

SLA kuopos ir veikėjai siųskit SLA Centru adresu numatomų Susivienijimo nariais

Dr. Jonas Basanavičius apie savo meilę

(IŠTRAUKOS IŠ BIOGRAFINIŲ DR. J. BASANAVIČIAUS UŽRAŠŲ)

Persikeldamas iš Karoliaus aikštės į Vynasodų Palackio gatvę, aš nemanau, kad čia mano širdžiai teks pergyventi vieną svarbiausių momentų visame mano gyvenime - karštą meilę. Beveik prieš namus, kuriuose aš gyvenau, kitoje gatvės pusėje, trečiojo aukšto lange kartą pastebėjau dailią merginą, kuri su kanarka žaidė: prijaikintas paukštukas tai jai ant galvos, peties, ant rankos pirštų šokinėjo ir tupėjo. Syki atkreipęs į ją atydą, aš interesuotis pradėjau ją arčiau pažinti. Dažnai mačiau ją gedulos juoduose rūbuose ir juodu šyru apsirendžiusią einant pro mano langus - kaip vėliau patyriau, eidavo į Olšanų (Volšany) kapines pas savo neseniai mirusią motiną lankyti. Buvo tai labai daili mergina: vidutinio ūgio, gražios vopios figūros su puikumi biustu, tamsios spalvos labai ilgais plaukais, žalsvomis akimis ir išblyškusi labai liūdnu veidu, kursai ją darė be galo interesinga. Ją galima buvo tuomet priskirti prie gražiausių, interesingiausių Pragos merginų. Kaip iš namų sargo patyriau, jį vadinosi Gabriela Eleonora Mohl, čekų vokiekaitė - Bohmin. Užsiinteresavęs tokia dailia mergina, pradėjau ją sekti einant į kapines ir iš ten grįžtant. Kartai buvo jau rudenyje - vaikščiodamas pavakare sode "Kanalischer Garten", pamačiau ją grįžtant alėja iš kapinių: pasveikinau - užšnekinau. Pasirodė, kad jau ir ji mane ne kartą prie lango stovint pastebėjus, ir pasisakius, kad jai labai malonu mane pažinti, ėmė noriai kalbėti. Pasirodė labai meili, simpatinga mergina. Palydėjęs iki namų, atsisveikinau. Tokia tai buvo pirmoji pažintis su tąj dailia mergina, kurios nemylėti buvo negalima. Ir aš labai ją pamilau. Pirmas jos laiškas, kuriuomi ji skiria man rendez vous, buvo gruodžio 7 d. 1883 m. rašytas. Nuo to laiko suėjova į artimesnę pažintį ir dažnai susitikdavova. Pasirodė, kad jos šeimoje buvo dar 5 seserys. Gabrielė - arba kaip ją visi vadino Elė - šeimoje buvo jauniausia ir mylimiausia motinos duktė; tėvas tuomet buvo Amerikoje, o motina buvo balandžio 2 d. 1883 m. mirusi - kaip kur kas vėliau sužinojau - plaučių džiova. Pati Gabrielė, gimusi gruodžio 7 d. 1861 m., buvo duktė vaizbiaus Ferdinando Mohlio ir jojo pačios Marijos. Spalių m. 1880 m. išlaikius kvotimus iš prancūzų ir vokiečių kalbos, pedagogikos ir praktikas, buvo įgijęs teisę mokyti prancūzų kalbos mokyklose. Burgerschulen, Lehrerinnen-Bildungsanstalten ir Privatanstalten ir spalių 15 d. tą patį metų gavo tam tikrą liudymą. Pas prof. Burgsdorfa mokinosi anglų kalbos, kuria labai gerai kalbėjo.

Tuo tarpu savo laiškuose, pilnuose meilės ir atsidavimo, Elė, atsisakius nuo gyvenimo patogumų dideliame mieste, jau išreiškė sutinkanti su manim apsigyventi tokiam Balkanų užkampyje, kaip Elena, kur buvau paskirtas gydytoju nuo balandžio 1 d.

Šalia Elės mokinio lietuvių kalbos, kurią ji visa širdim buvo pamilusi ir uoliai darbavosi, kad jos pramokus, ir buvo jau mėginus dainas versti į vokiečių kalbą, aš pats nors labai nuliūdęs ir nusiminęs dėl jos

sveikatos, ėmiausi čia gyvendamas rūpintis ir lietuvių reikalais. Pirmučiausia prirengiau spaudon keletą "Ožkabalių dainų", kurios tais pat 1884 m. Tilžėje išėjo, parašiau du veikalėlius: "Žirgas ir vaikas" ir "Žiponė bei Žiponas", už kurių atspausdinimą Tilžėje 1886 m. Mauderodei užmokėta 183.50 mark.

Praleidus gana vargingai žiemą Elenoje, kada Elė jau pradėjo sirguliuoti, 1885 m. pradžioje jau aš pradėjau Sofijoje rūpintis, kad gavus kokia patogesnę, labiau civilizuotą vietą, negu Balkanų kobilų kraštas. Iš d-ro Bradelio gavau prižadėjimą, kad, kaip, tik pasitaikys kokia geresnė vieta, aš būsiąs perkeltas.

Prisiartino 1889 metai. Elės sveikata buvo nekokia: kosulys, nors nedidelis, dūravo kūno pajėgos buvo sumenkėjusios, vakarais kai kada - nors ne kas dieną - turėdavo jau karščio. Per Kalėdų balių, o ypac Naujų metų sutikti vakare šaltoje, menkai apkūrytoje salėje būdama, persišaldė ir ėmė labiau karščiuoti. Nuo sausio s.s. 10 d. 1889 josios liga labai pakrypo blogon pusėn. Vasario 16 d. iš ryto mano glėbyje pasimirė. Quiesce in pace, carissima mea! - taip aš užrašiau mylimai mano Elai "akeles užmerkus". Jai persikėlus į kitą, rasi laimingesnį gyvenimą, baisus persulys, liūdnumas ir nusiminimas mane visą apėmė, nuo kurių aš ilgai, labai ilgai pasiliuosuoti negalėjau, ir mano omenyje liko ant visados neužmirštinoji, idealė Elės esybė ir meilė, išsipildė jos spėjimas, ką ji savo dienyne buvo rašius: jog pas savo motiną į kapus neilgai trukus iškeliausianti.

Tik gaila, kad negalėjo pilnoje to žodžio prasmėje savo tikslo pasiekti - atsigulti šalia motinos neteko jai, nes ji liko svetimoje jai bulgarų žemėje: vasario 17(kovo 1) d. apie 4 val. po pietų ji tapo palaidota Lom Palankos bulgarų kapinėse.

Kadangi katalikų dvasiško neturėta, tai laidotuvės su bulgarų popais ir jų būdu atlikta: ant duobės dranto karstą užvožiant, iš užpakalio stuvėdamas vienas bulgaras atkreipė mano atydą į reikalą įdėti karstan kokį pinigą, nes pas bulgarus yra dar likęs gilios senovės paprotys, kad lavonams juos, laidojant, duodama drauge pinigai - ką aš ir padariau.

KALTA LIETUVIŲ VEIKLA VAKARUOSE

Birželio 23 d. Kaune vyko Maskvos sukviesta "visasąjunginė vadinamo proletarinio internacionalizmo klausimais. Dirbo visa eilė sekcijų. Skirta daug dėmesio "buržuazinio nacionalizmo" apraškomis pasauly, be to, svarstyta keistas, bet Maskvai, matyt, priimtinas klausimas apie tai, kaip suderinti "proletarinį internacionalizmą su patriotizmu".

Šalia Maskvos ir įvairių sovietų respublikų kalbėtojų, iš lietuvių komunistų plačiau pasisakė A. Sniečkus.

Kaip ir reikėjo laukti, Sniečkus nurodė į vad. "ideologines diversijas", kurių šaltinis - lietuvių veikla Vakaruose. Kaip komunistai susirūpinę tomis "diversijomis", čia pakanka nurodyti į kelias Sniečkaus kalbos pastraipas (pgl. "Tiesą", birž. 25).

Ir kitoje vietoje Sniečkus nurodo: "... idėjiniai ir politiniai imperialistinės reakcijos talkininkai yra ir lietuviškos buržuazinės emigrantų organizacijos. Jos iš esmės siekia pakirsti moralinę - politinę mūsų respublikos gyventojų vienybę, susilpninti komunistinės ideologijos įtaką, iškraipyti nacionalinę Tarybų valstybės politiką... būtina geriau ištirti jų (organizacijų Vakaruose - Red.) šiuolaikinį veidą, jų veiklos formas bei metodus".

Sniečkaus naujas rūpestis, dejavimas maskvinių ir "visasąjunginių ideologinių svečių akivaizdoje liudija, kad Vliko, mūsų veiksmų, organizacijų veikla Vakaruose, ypac JAV-se, okupantą erzina, nes jis jaučia tos veiklos poveikį krašto gyventojams. Sniečkaus pyktis įrodo ir tų "emigrantų organizacijų" veiksmingumą bei teisingą kryptį. Priešingu atveju Sniečkus ar partija nebūtų dabar kreipę dėmesio į reikalą arčiau ištirti tų vakariečių veiklos "formas bei metodus". (E.)

* COLOMBO, Ceylon, pranešė, kad ten nepageidaujami Amerikos Taikos Korpuso darbininkai, kurie iki šio laiko buvo siunčiami į atsilikusias šalis ir turėjo pagelbėti vietos įstaigoms mokymo ir sveikatos priežiūros srityse.

Tėvynė 4

1970 METU PIRMO KETVIRCIO APYSKAITA

IŠLAIDOS

Kovo mėn. 1970

POMIRTINĖS

Kovo 7, 1970 \$ 3,620.00
Kovo 14, 1970 \$ 1,950.00
Kovo 21, 1970 \$ 2,650.00

Viso \$ 8,220.00

LIGOJE PAŠALPOS

Kovo 14, 1970 \$ 463.41
Kovo 21, 1970 \$ 646.72

Viso \$ 1,110.13

TAUPOMOJI APDRAUDA

Kovo 14, 1970 \$ 2,000.00
Kovo 21, 1970 \$ 500.00

Viso \$ 2,500.00

ATŠAUKTOJI APDRAUDA

E. Pakarklienė, Norwood, Mass. \$ 615.15
G. Kučinskis, Manchester, Conn. \$ 219.97
A. F. Politis, New York, NY \$ 28.50
M. Mitka, Kenosha, Wis. \$ 418.69
D. J. Zelsonis, Pittston, Pa. \$ 237.39

Viso \$ 1,519.70

PAŠALPOS IŠ NAŠLIŲ IR NAŠLAICIŲ FONDO

Kovo 7, 1970 \$ 10.00

Viso \$ 10.00

SLA NUOSAVYBĖ

307 W. 30th St. New York, NY \$ 135.33

Viso \$ 135.33

SLA PILD. TARYBOS NARIŲ

kelionės išlaidos, nakvynės ir dienpinigiai \$ 1,218.85

Viso \$ 1,218.85

SLA KOMISIJŲ

kelionės išlaidos \$ 125.06

Viso \$ 125.06

ATLYGINIMAS SLA KUOPŲ SEKRETORIAMS IR KOLEKTORIAMS

Kovo 3, 1970 \$ 2,159.16
Kovo 10, 1970 \$ 1,207.33
Kovo 31, 1970 \$ 257.29

Viso \$ 3,623.78

TĖVYNĖS IŠLAIDOS

Neumann Printing, Co. \$ 165.00
Postmaster \$ 113.14
F. Giaramita and Sons, Trucking Co. \$ 60.00
Prompt Press \$ 166.00
Smulkios išlaidos \$ 4.32

Viso \$ 508.46

ALGOS

SLA Raštinės Tarnautojams \$ 2,336.00
SLA Spaustuvės Tarnautojams \$ 827.00
SLA Pild. Tarybos Nariams \$ 525.00

Viso \$ 3,688.00

SUGRAŽINTI MOKESČIAI

Apdraudos Fondas \$ 88.17
Ligoje Pašalpos Fondas \$ 21.90
Mišrus Fondas \$ 1.30
Lėšų Fondas \$ 14.80

Viso \$ 126.17

ĮVAIRŲS IŠMOKĖJIMAI

B. Balutis Memorial Fund auka \$ 100.00
Auka K. Zivaitienės laidojimo išl. \$ 100.00
New York Telephone \$ 79.41
Schalit Printing and Stat. Corp. \$ 326.06
Paštas ir telefonas \$ 108.95
Fraternalinė veikla \$ 111.54
J. S. Swift Co. Inc. Chicago, Ill. \$ 618.55

Raštinės išlaidos \$ 252.90
Social Security \$ 194.34
Aktuarinės išlaidos \$ 1,201.00
Varitype Corp. New York, NY (renkamoji mašina Tėvynei paruošti) \$ 7,447.90
Smulkios išlaidos \$ 36.05
State Insurance Dept. of Md. \$ 25.00

Viso \$ 10,601.70

Kovo mėn. 1970 viso \$ 33,387.18

LIETUVĖS MOTERYS TARPTAUTINIAME SUVAŽIAVIME

General Federation of Women's Clubs metiniame suvažiavime - konvencijoje, San Antonio mieste, Texas valst., š.m. birželio 8 - 12 d.d. dalyvavo dvi lietuvės: Elena Mažeikienė, Washingtono Klubų pirmininkė, atstovavusi Lietuvių Moterų Klubų Federaciją, ir Galia Žilionienė - Pabaltijo Moterų Tarybą, kuriai ji šiemet pirmininkauja. Konvencijoje dalyvavo apie 3500 delegačių, narių ir svečių iš visų Amerikos sričių ir iš 24 valstybių (GFWC priklauso 64 valstybės). Gen. Federacija turi per 11 mil. narių.

Abi lietuvės veikliai reikėsi konvencijoje ir turėjo gerų progų iškelti Lietuvos vardą bei jos bylą tokioje gausioje ir rinktinėje pasaulio moterų auditorijoje. Jos pasakė įspūdingas kalbas, prašydamos pasaulio moterų talkos kovojant už viso pasaulio tautų, jų tarpe ir Lietuvos, laisvo apsisprendimo teisę. (E.)

BALIO SRUOGOS BIBLIOGRAFIJA

Vilniuje neseniai išleista A. Samulionio sudaryta "Balio Sruogos bibliografija". Jos apimtis didelė, nes paskelbtos 1638 pozicijos ir iš jų 1075 skirtos B. Sruogos originaliems kūriniams bei vertimams. Sąrašas paskelbta daugiau kaip 70 Sruogos naudotų slapyvardžių.

Devyniuos skyriuose suregistuoti B. Sruogos grožiniai kūriniai, darbai literatūros, folkloro, teatro, muzikos, dailės klausimais, publicistiniai veikalai, Sruogos kūrinių vertimai į kitas kalbas, jo paties versti kūriniai ir kt. Apžvelgtas ir Sruogos kūrinių atgarsis savo meto apyldose.

Tai jau šeštasis lietuvių rašytojų medžiagos sisteminimas, nes anksčiau Vilniuje išleistos bibliografijos šių rašytojų: K. Donelaičio, S. Strazdo, G. Petkevičaitės-Bitės, J. Janonio ir S. Neries. (E.)

PANEVĖŽY norima sukviesti 1940 m. baigusius Panevėžio mergaičių ir berniukų gimnazijas. Sudaryta organizacinė komisija apie gimnazijos auklėtinių numatomą susitikimą paskelbė "Tiesoje".

RIMAS AUGAITIS IR VACLOVAS MAJEŽA Chicagos lietuvių acro klubo lėktuvu "Perkunas" atlieka 3000 mylių kelionę.

MINDAUGAS KAULĖNAS baigęs biologijos mokslus Anglijoje daktaro laipsniu, atvyko į Amerika ir dirba Massachusetts universitete. Tėvynė 5

Amerikos lietuvių inžinierių architektų sąjungos naujoji centro valdyba sudaryta Los Angeles, Cal. Iš kairės į deš.: inž. Alfonsas Juodikis, architektas Edmundas Arbas, inž. Vytautas Vidugiris, inž. Nida Brinkienė, inž. Vytautas Tamošaitis ir naujas Los Angeles sk. pirm. inž. Eugenijus Vilkas.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Vitaminas - B - piene

Rašo Dr. A.J.Gussenas

Profesorius Harry Steebeck, savo asistentų padedamas, pats pimas padarė tikruosius tyrimus ir savo atradimą užpatentavo. Prie tokio svarbaus darbo labai daug prisidėjo ir Fleishmano laboratorijos, dėl karvių šėrimo džiovintomis mielėmis.

Atradus vitaminą D piene, turėjo būti ir praktiškai parodyta, kad džiovintomis mielėmis šeriamų karvių pienas naudingas žmogaus sveikatai. Tokio pieno reikšmę dr. Hess su savo asistentais įrodė New Yorko vaikų ligoninėje. Jis surinko šimtą vaikų sergančių kaulų suminkštėjimo liga ir nustatė jų kasdieninį maistą, įsakydamas, kad kiekvienam vaikui būtų duodama į dieną po pusantros kvortos su vitaminu D pieno. Bandymai buvo sėkmingi, nes vaikai po kiek laiko pasveiko. Taip pat ir kitose ligoninėse buvo atliekama panašūs tyrimai ir tai pilnai įrodė, kad kaulų suminkštėjimo sergantiems pagydyti, arba sveikiems nuo to apsaugoti, pienas su vitaminu D, yra net 25% vertesnis už žuvų aliejų ir 5% - už vesterolį.

Pienas yra vienas iš svarbiųjų maisto dalykų, nes jame yra daug kalio ir fosforo mineralinių druskų, baltymų, karbohidratų, riebalų, vadinasi, visko, kas būtinausia žmogaus kūnui. Kasdieną patartina vartoti pieną ne tik augantiems vaikams, bet ir suaugusiems žmonėms, nes jis sutvirtina visus kūno kaulus ir dantis.

Pienas su vitaminu D yra ypatingai reikalingas nėščioms moterims. Mat, nėštumo metu būsimųjų motinų organizmui reikia

daugiau kalio ir fosforo mineralinių druskų, formuojantis būsimojo kūdikio kaulams ir dantims. Jeigu nesti minėtų mineralų maiste, suprantama, kad gimęs kūdikis turės rachito ligą.

Daktarai Greenbaum ir Silkirk, daugelį metų tyrinėjo, koks turėtų būti nėščių moterų maistas. Jų tyrimų daviniai štai ką rodo: moterys, kurios nėštumo metu nevar-tojo tinkamo maisto, pagimdė kūdikius turinčius rachito ligą, o taip pat ir jų išdygę pieniniai dantukai turėjo du kartu daugiau sugedimų, negu sveikų vaikų dantukai.

Taip daug išreklamuotas pienas su vitaminu D, yra gaminamas tokiu būdu. Karvei kuri duoda kasdien po 30 svarų pieno, į jos pašarą įmaišoma 4.3 uncijos džiovintų mielių, o į duodančios 50 svarų pieno, įmaišoma 5.6 uncijos. Taip šeriant karves, pieno kvortą turi 160 Steenbecko nustatytų vitamino D dalių. Vėliau vitamino D nustatytas kiekis pasidaro pastovus ir tik esti periodiniai patikrinimai.

Tokį pieną leista gaminti tik patikimiems ūkininkams, kurie verčiasi pienininkyste. Karvės, skirtos tokio pieno gamybai turi būti sveikos ir jas prižiūri gyvulių gydytojų komisija.

Pienas su vitaminu D ne tik apsaugo vaikus nuo rachito ir dantų gedimo, bet jis yra būtinas ir nėščioms moterims. Esti mažiau pavojų susirgti bronchitu, plaučių uždegimu ir kitomis ligomis, kurios nepaliamajam vargina žmonių minias.

KODĖL ŽMONĖS KOSĖJA?

Pavasarij ir rudenį, keičiantis oro temperatūrai, kosėjančių žmonių labai pagausėja. Slogą, gripą ir kitas ligas paprastai lydi bronchitai - bronchų sienelių uždegimai, kurie iš pradžių pasireiškia sausu kosuliu, o po 3-4 dienų pradeda išsiskirti skrepliai.

Žmogaus gerklėje ir nosiaryklėje visuomet yra įvairių mikrobų, kurie normaliomis sąlygomis jokios ligos nesukelia. Persišaldžius, ilgesnį laiką būnant dulkėse, įkvėpus nuodingų medžiagų, piknaudžiaujant rūky-mu ir alkoholiu, išburksta bronchų gleivinė, nusilpsta organizmas ir susidaro palankios sąlygos bakterijoms daugintis. Žmogus suser-ga bronchitu. Susirgimo metu išburkusi bronchų gleivinė išskiria sekretą, kuris ne-retai būna pūlingas dėl prisidėjusios infek-cijos. Sergas bronchitu žmogus stipriausiai kosėja naktimis po pirmojo miego ir rytais, nes naktį susidaro palankiausias sąlygos bronchuose susirinkti sekretui.

Bronchitai linkę kartotis. Senesnio amžiaus pypkoriai ir alkoholikai dažnai kosėja be perstojo, nes jų gyvenimo būdas su-daro palankias sąlygas atsirasti lėtiniam bronchitui, iš kurio vėliau išsivysto sunkios ir dažnai nepagydomos plaučių ligos: plaučių išsiplėtimas (emfizema), lėtinis plaučių uždegimas, bronchų sienelių išsiplė-timas ir kitos plaučių ir net širdies ligos.

Norint išvengti bronchitų, reikia grūdinti organizmą. Suaugusiems patariama rytais ir vakarais apsitrinti krūtinę drėgnu rankš-luoščiu, maudytis po dušu, vaikams vakare nuplovus kojas, apipilti jas šaltu vandeniu ir nušluostyti. Dažnai sergant bronchitais, vasaros atostogas patartina praleisti prie jūros. Maudymasis sūriame jūros vandenyje grūdina organizmą, esąs pajūrio ore jo-das teigiamai veikia bronchų sienelės.

Bronchitas nėra užkrečiama liga. Tačiau negydomi bronchitai pasidaro lėtiniai, o šie gali sukelti sunkių plaučių ligų, kurios ati-ma žmogui darbingumą ir priartina senatvę.

Tęsynt 6,

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS WASHINGTONĖ ŽINIOS

Akredituotų prie Valstybės Departamento korespondentų Sąjungos kvietimu, Lietuvos atstovas, J.Kajeckas, dalyvavo tos Sąjun-gos ruošime priėmimo Valstybės sekreto-riaus ir diplomatinę misiją šefų garbei š.m. birželio 25 d. priėmimo. Priėmimas įvyko V. Dep-to patalpose.

P.p. O. ir J.Kajeckai š.m. birželio 30 d. dalyvavo Demokratinės Congo Respublikos ministerio ir ponios Nduki surengtame pri-ėmimo, Congo nepriklausomybės paskelbimo dešimtosios sukakties proga.

Š.m. liepos 14 d. Washingtonė, George-town Un-to patalpose, įvyko Pavergtųjų Tau-tų Savaitės minėjimas. Pagrindiniu kalbėto-ju buvo kongresmanas Edward J.Derwinski (iš Illinois valstijos), Atstovų Rūmų Už-sienio Reikalų Komisijos narys. Lietuvos Pasiuntinybę minėjime atstovavo dr. S.A. Bačkis.

Lietuvos Atstovas ir p. P.Kajeckienė š.m. liepos 27 d. dalyvaus Liberijos atstovo ir ponios Freeman rengiamame priėmimo tos valstybės nepriklausomybės šventės proga.

Dr. Elena Armanienė-Treidyte, gimė Kaune, 1930 m. baigė Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos Suaugusiųjų gimnaziją, ir 1935 m. V.D.U. teisių fakultetą. Universitete buvo "Ramuvos Vaidilučių" korporacijos narė. Baigusi mokslus vertėsi advokato praktika. Dr. E.Armanienė įvairiais atvejais atstovavo Aukštuosius Mokslus baigusias moteris Lon-done, Stockholme, bendradarbiavo spaudoje. 1949 m. Goettingeno Universitete gavo teisių daktaro laipsnį. Atvykusi į JAV išlaikė eg-zaminus ir dabar Baltimorėje verčiasi teisių praktika.

ATSIUSTA PAMINĖTI

DR. ANTHONY J.GUSSEN - Atostogos Vakarinėse Valstybėse, (kelionės išpūdžių aprašymas). Išleido Chicago Lietuvių Lite-ratūros Draugija.

J.GLIAUDA - Agonija. Aprašomi įvykiai Lietuvoje nusams okupuojant šalį. Išleido "Viltis", Cleveland, Ohio. Kaina \$ 5.00.

* JONAS JONUŠKIS - Atsitiktinio kareivio užrašai. Leidėjas nepažymėtas, išleista Bos-tone, Mass., 127 puslapiai. Knygoje biogra-fijos bruožai, kuriuos parašė jo žmona L. Jonuškienė. Šemeninės kalbos ir pasisaky-mai P.A.Šveikausko, Stepono Kairio, Anta-no Gustaičio. Įdomiausioji dalis, tai J.Jo-nuškio užrašai, kurie liečia tą laikotarpį, kai jis buvo Prancūzijos svetimšalių legio-ne Afrikoje. Užrašai pasižymi nuoširdžiu paprastumu ir vaizdžiai parodo tais laikais veikusias nuotaikas.

Lithuanian Alliance lauded

On July 9, A.D. Wiener, representing the State Insurance Fund, visited the LAA Business Office. He presented a citation and a bronze plaque in sincere appreciation of a cordial business relationship extending continuously over 50 years. The Alliance Supreme Secretary and the editor of Tėvynė received

the award on behalf of the Alliance.

The State Insurance Fund is the New York State Workmen's Compensation Insurance carrier. "The Lithuanian Alliance was one of the first to join the State Insurance Fund back in 1919", said Mr. A.D. Wiener. "I see that you have faithfully kept up the relationship."

Liepos 9 d. Susivienijimo Centre lankėsi A.D. Wiener, kurs atstovavo New York State Insurance Fund ir pareiškė, kad New Yorkas, kuriame mūsų Susivienijimas veikia nuo 1910 metų aukštai įvertina mūsų pastovumą ir gerą reikalų tvarkymą, tad SLA apdovanoja bronzine garbės lenta. Vaizde matome SLA sekretorių A. Budreckį, A.D. Wiener ir Tėvynės redaktorių Juozą Petrėną, minimą pagerbimą priimant.

Lithuanian Youth Protests

From July 9 to 16, the First World Youth Conference, under the auspices of the UN, took place in New York. It was not born under a lucky star and encountered difficulties from the very beginning. For a while it was even questionable whether it would take place since many governments refused to allot funds for it. This difficulty was overcome mainly by individual effort: the producer of the New York musical "Hair" donated \$300.00 etc.

There were 608 delegates from 113 countries at the conference. Although the age limit for participation in this conference was planned to be 25, the delegates from the communist countries - especially Russia - were gray-bearded men well over this age. This fact made the observers deduce that in the whole Soviet Union there are not even 5 youths under the age of 25 who could be trusted in such a conference by their present rulers. Since there were only approx. 100 pro-communistic "youths" in the conference they did not have a chance to win any points by democratic means therefore they concentrated in organizing unrest, disrupting voting procedures etc. This way, it took the members of the conference three valuable days to choose their steering committee. Finally, the leadership was taken over by a Swedish youth, Lars Thalen who has had experience in similar international conferences as a member of the Social-Democrat party (presently in power in Sweden).

In this capacity, Mr. Thalen held a press conference at the UN after which your correspondent had a short interview with him. Noting that there were only a few places filled for delegates from countries that have not gained independence, he was asked why there were no young Estonians, Latvians, and Lithuanians at this conference. Mr. Thalen replied that they have not applied, to which your correspondent said that these

young Balts probably did not know how to approach the planning committee whose work was not well publicized. Mr. Thalen said: "In fact, they would not have gotten very far since the planning committee was packed with pro-Soviets. But there was something worth mentioning - the Lithuanian youth had sent a letter stating that they shall not feel represented at this World Youth Conference since the only participants from their area will be Soviets."

Unfortunately, the conference was so chaotic that all attempts to get a copy of this letter from the Lithuanian youth have so far been unsuccessful.

BALTIC LITERARY TRADITIONS

"The literary traditions of Lithuania, Latvia, Estonia, and Finland are, in fact, unrivalled in beauty, wisdom, age, and number. The treasures of these nations, their ancient folk songs, served as models for Longfellow, Goethe, and Walter Scott; their unique grandeur attracted Chopin, Schumann, Sibelius, and Schubert. Many foreign scholars have discovered in them an immense genuine reservoir for research."

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ WASHINGTONE

Liepos 14 d., Vašingtone, Georgetown universiteto patalpose, įvyko Pavergtųjų tautų savaitės minėjimas. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Kongreso Atst. Rūmų narys Edward J. Derwinski (Illinois v.), Atst. Rūmų Užsienio reik. Komisijos narys. Lietuvos pasiuntinybė minėjime atstovavo dr. S. A. Bačkis. (E.)

* KUBOJE sovietų aktyvumas pastaruoju metu padidėjo. Net šešis kartus sovietų transportiniai lėktuvai lankėsi Kuboje, matyt gabeno karines medžiagas. Tai sukelia JAV vyriausybės susirūpinimą.

Tėvynė 7

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Liepos 25, 1970

PRANAS ZALESKAS, 36 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 2, 1924 m., mirė birželio 21, 1970 m. Velionio apdrauda išmokėta žmonai, Marei Zaleskienei.

IGNAS GIRNIS, 60 kp., Grand Rapids, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 1, 1936 m., mirė liepos 4, 1970 m. Velionio apdrauda išmokėta dukteriai, Frances Daker.

KATRĖ PAKENIENĖ, 124 kp., Hartford, Conn., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 13, 1931 m., mirė birželio 6, 1970 m. Velionės apdrauda išmokėta sūnui, Pranui Pakeniui.

BOLESLOVAS GAILEVIČIUS, Pav. kp., New York, N.Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 5, 1918 m., mirė birželio 17, 1918 m., Velionio apdrauda išmokėta žmonai, Mikalijai Gailevičiūsienei.

WILLIAM L. YONUSHONIS, 153 kp., Du Bois, Pa., gimęs Du Bois, Pa. Prie SLA prisirašė lapkričio 5, 1939 m., mirė gegužės 26, 1970 m. Velionio apdrauda išmokėta žmonai, Betty E. Yonushonis.

Viso \$ 2,199.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 74,718.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Eugenija Gasparaitis, Cleveland, Ohio
Kostas Gasparaitis, Cleveland, Ohio

Viso \$ 1,500.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 38,543.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Liepos 25, 1970

129. J. Genaitis, 76 kp., Brooklyn, N.Y., sirgo 8 sav. 1 d. \$ 53.13

130. V. Judickas, 77 kp., Rockford, Ill., sirgo 2 sav. \$ 22.50

131. T. Ceplinskas, 66 kp., Ansonia, Conn., sirgo 11 sav. 6 d. \$ 59.75

132. B. Ruckus, 192 kp., New Kensington, Pa., sirgo 2 sav. 1 d. \$ 26.00

Viso \$ 161.38

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 7,773.83

* K.S.KARPIUS, plačiai žinomas lietuvių spaudos darbuotojas, daug metų redagavęs "Dirvą", sulaukė 75 metų amžiaus. Clevelando visuomenė rugsėjo 26 dieną jo garbei rengia pokylį. Pagrindinis kalbėtojas, A.Lapinskas iš Chicagos.

Kviečiami THE UNITED STATES OLYMPIC COMMITTEE, p.p. O. ir J.Kajeckai š.m. liepos 29 d. dalyvaus "Olympics in Mexico" premjeroje MacArthur teatre. Iškilmes globoja Valstybės sekretorius ir ponis Rogers bei Meksikos ambasadorius ir ponis Nargain.

MAŽĖJA GIMIMAI LIETUVOJE

Vis didesnę rūpestį kelia okup. Lietuvoje pasireiškęs, pastaraisiais metais, gimimų mažėjimas ir tuo pačiu visuomenės senėjimo tendencija. Tai opus klausimas, "Tiesoje" (birž. 21) pareiškė sveikatos apsaugos ministras V. Kleiza. Okup. Lietuvoje kasmet gimsta apie 54,000 kūdikių. (E.)

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ Urugvajuje informuoja: Lietuvos Steig. Seimo narių deklaracija, išversta į ispanų kalbą, išsiuntinėta visiems laikraščiams, didesniai daliai senatorių, deputatams ir įvairiems politikams. Atstovas A. Grišonas asmeniškai įteikė Urugvajaus užsienio reik. ministeriui ne tik minėdę deklaraciją, bet ir Vliko ir Diplomatijos šefo rašto JAV prezidentui vertimą. (KE.)

"GRANDINĖLĖS" pasirodymai P.Amerikoje - Kolumbijoje ir Venezueloje buvo labai sėkmingi. Iš P.Amerikos prisiųstos spaudos iškarpos liudija, kad spauda lietuvių šokėjų pasirodymų dienomis plačiai rašė apie L. Sagio vadovaujamą sambūrį ir ta proga kėlė lietuvių, Lietuvos vardą. Kolumbijos ir Venezuelos laikraščiai paskelbė ir nemaža šio ansamblio nuotraukų, ne vieną iš jų ir spalvotą. (E.)

* "NAUJIENOS" - populiarusis Chicagos lietuvių dienraštis, rugpjūčio 16 d. rengia savo metinį pikniką, į kurį paprastai suplaukia "visa Chicago" pasižmonėti ir pamatyti lietuvius, kurių ir nepamatytų, jeigu tokio pikniko nebūtų rengiama.

* BALTIEČIŲ FESTIVALIĮ ir pikniką rengia baltiečių jungtinė organizacija rugpjūčio 22 d. Latvių puošnioje sodyboje "Priedaine", Freehold, New Jersey. Bus baltiečių sporto varžybos. Iš lietuvių meno programoje dalyvaus J.Matulaitienės vadovaujamas tautinių šokių ansamblis. Jam gros muzikas V.Strolia.

* JUSTAS PALECKIS neteko savo posto Maskvoje Jo vietoje Tautybių Tarybos pirmininke išrinkta Uzbekijos veikėja Nasradinova. Atrodo, kad Paleckis jau darosi Chruščevo kaimynu - pensininku. Šio aukščiausiojo sovieto susirinkimo metu paaiškėjo, kad komunistų partijos suvažiavimas atidedamas ateinantiems metams. Manoma, kad šio atidėjimo priežastys - nuomonių skirtumai svarbiais politiniais klausimais.

SLA 56 SEIMO RENGIMO KOMITETO PRANEŠIMAS

S.Briedis, SLA 5 apskr. pirmininkas ir SLA 56 Seimo Rengimo Komiteto pirmininkas, kreipėsi į mus prašydamas paskelbti tokias informacijas:

Apgailestaujama, kad SLA 56 Seimo Programos knygoje buvo apleistos ir nepaskelbtos šios Rėmėjų pavardės: Lietuvių Darbo Draugijos nariai, kurie aukojo šio seimo organizaciniais darbams paremti:

Bronė Spudis, Frank Spudis, V.A.Zavec-P.Kriaučiukas, A.Blazas, J.Vilkaitis, A.Petrash, J.Gaidys, Mary Akelis, Leona Patterson, Mary Wasil, Peter Akelis, William Sateika, Peter Macys, A.Barloff, Mr. and Mrs. Joe Brodil, Mrs. Popov, J.Rimavičius, S.Bredes Jr., S.Narkeliūnaitė, Natalie Stilson, Ursula Kraus,

Taip pat reiškiamas apgailestavimas, kad Bronė ir Frank Spudis užmokėjo už pusės puslapio vietą, kur turėjo būti išspausdinta jų sveikinimas ir linkėjimai šiam seimui, bet šis sveikinimas nebuvo į SLA 56 Seimo programos knygą įdėtas. Geras Susivienijimo veikėjus Bronė ir Frank Spudis SLA 56 Seimo Rengimo Komitetas atsiprašo ir pasistengs šį neapsižiūrėjimą palankiai jiems išlyginti.

* LIUDAS KRONAS, kurio šeima Kaune turėjo plačią žinomą gėlių auginimo įmonę, gyvendamas Chicagoje irgi dirba šioje srityje ir yra stambios gėlininkystės firmos prižiūrėtojas.

* ANTANAS KOŠUBA, kuris yra Standard Federal Savings and Loan Assn. Kontrolierius, šiemet pagerbtas ir išrinktas Taupymo bendrovių kontrolierių sąjungos "metų ketvirčio kontrolierium".

* LIETUVIŲ DIENA Rochesterio, N.Y. kuri visada esti sėkminga, sutraukia daug publikos, šiemet įvyksta rugpjūčio 23 d.

* LOS ANGELES lietuvių dramos sambūris paskelbė scenos veikalo konkursą ir gavo net aštuonis kūrinius. Dviem geriausiems veikalams bus duodamos premijos.

* SOLŽENICINAS, rusų rašytojas, kurio raštų sovietų valdžia neleisdžia spausdinti, spaudos žiniomis, būsiąs ištremtas į užsienį.

* BRAZILIJOS FUTBOLO KOMANDA laimėjo pasaulio pimenybes. Tada tos šalies miestuose prasidėjo pakvaišęs džiaugsmo prasiveržimas. Gatvių demonstracijose buvo sutriptyti 44 asmenys, o daugiau tūkstančio atsidūrė ligoninėse, kur gydomi jų sužalojimai.

* DAINAVOS meno ansamblis Melbourne, Australijoje, pastatė operą "Faustą" naujovišku būdu, vadovaujantis šūkiu: Nors nežmoniškai, bet kitoniškai.

* JUSTINAS MACKEVIČIUS Jr. pasikalbėjime su spauda pareiškė, kad Standard Federal Savings bankas, kurio jis yra prezidentas praeito birželio mėn. pasiekė turto \$143,673,527. Šis bankas yra vienas didžiausių Illinois valstijoje ir pats didžiausis lietuvių tarpe.

* BOSTONO ALT skyriaus valdybą dabar sudaro šie asmenys: - Edmundas Cibas, Andrius Keturakis, Povilas Brazaitis, ir Vladas Bajerčius.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestuose metams - \$20.00, pusči metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusči metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusči metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusči metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Ašku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-čius metų. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Keleivio Administracijoje gaunamas 1970 metų kalendorius, kaina \$ 1.00

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

DIRVA

TAUTINIS
MINTIES
LAIKRASTIS
Įsteigtas 1918

6507 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, išsima 2 kartus per savaitę.

Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumerata kaina metams—\$13.00, pusči metų—\$7.00.

Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NELAIMĖS VALANDOJE
SAUKITE:
STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
Funeral Home

AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedejas
Notary Public

680 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Tel. 296-2244.

SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
prie Forest P'way storiės
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidotuviams
Koplyčios nemokamai
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS